

Snívajú používatelia o mobilných androidoch?

platforma pre mobilné aplikácie

Róbert Novotný
robert.novotny@upjs.sk

23. 3. 2011

Prečo mobilné aplikácie?

- mobily sú **všade**
- operátori ponúkajú **lacné mobilné pripojenie** k internetu
- priestor pre zariadenia, ktoré možno mať po ruke vždy a všade
- plus výhody špeciálnych **dodatkov**
 - fotoaparát
 - GPS
 - FM rádio

Explózia nápadov

foursquare

Aktuálny stav na svetovom trhu

Stručná história Androidu

- september 2007
 - **prvé špekulácie** o Google mobile
- november 2007
 - ohlásené konzorcium **Open Handset Alliance**
 - vízia: vyvinúť otvorené štandardy pre mobily
 - vzápätí: Android: platforma pre mobilné zariadenia
- september 2008:
 - **HTC Dream** a.k.a. T-Mobile G1
 - Android 1.0
- marec 2010:
 - prvé dva dotované mobily ponúkané slovenským operátorom
- dnes: cca **100 zariadení** k dispozícii

Prečo je Android úspešný?

- **otvorenosť**
 - otvorená platforma: Linux + Java
 - open-source
- **množstvo zariadení**
 - 11 výrobcov
 - pestrá paleta hardvérových možností
- **ľahký vývoj**
 - súvis s otvorenou platformou
 - rozumné nástroje
- **trh aplikácií**
 - Android Market (júl 2010: 100 k aplikácií)

Hardvérová platforma: typické zariadenie

- HTC Desire (Bravo)
- CPU: 1 GHz Qualcomm QSD 8250
 - architektúra ARM (RISC, 32-bit)
 - schopný prehrávať IHD video
- RAM: 576 MB
- Úložisko: 512 MB flash + microSDHC karty
- Displej: 3,7", 480 x 800
- fotoaparát 5 Mpx, GPS, Bluetooth, WiFi, MicroUSB, FM rádio

- **Android SDK**
 - voľne dostupná sada nástrojov pre vývoj aplikácií
 - hlavne **emulátor!**
- **API Levels**
 - nezávislé platformy v rámci SDK
 - podobne ako existujú verzie Java Development Kitov
 - obvykle vyvíjame pre jednu konkrétnu platformu
- **Eclipse ADT:**
 - voľne dostupný plug-in do Eclipse pre vývoj aplikácií

Vývoj aplikácií: API Levels

- s každou verziou Androidu bohatšia platforma
- API Level definuje minimálne hardvérové požiadavky pre zariadenie
- ekvivalentné verzii Androidu
 - Android 2.1 = API Level 9
- aplikácia môže ďalej definovať špeciálne požiadavky
 - Android 2.3:
 - nutné: 2 MPx fotoaparát
 - predpokladaný: autofokus
 - voliteľné: pevné ohnisko, blesk

- primárny jazyk vývoja: **Java!**
- ustálený objektovo-orientovaný jazyk
- veľký marketingový podiel
- tony knižníc
- množstvo nástrojov
- prijateľná licencia
- koncept virtuálneho stroja, ktorý je dostatočne výkonný

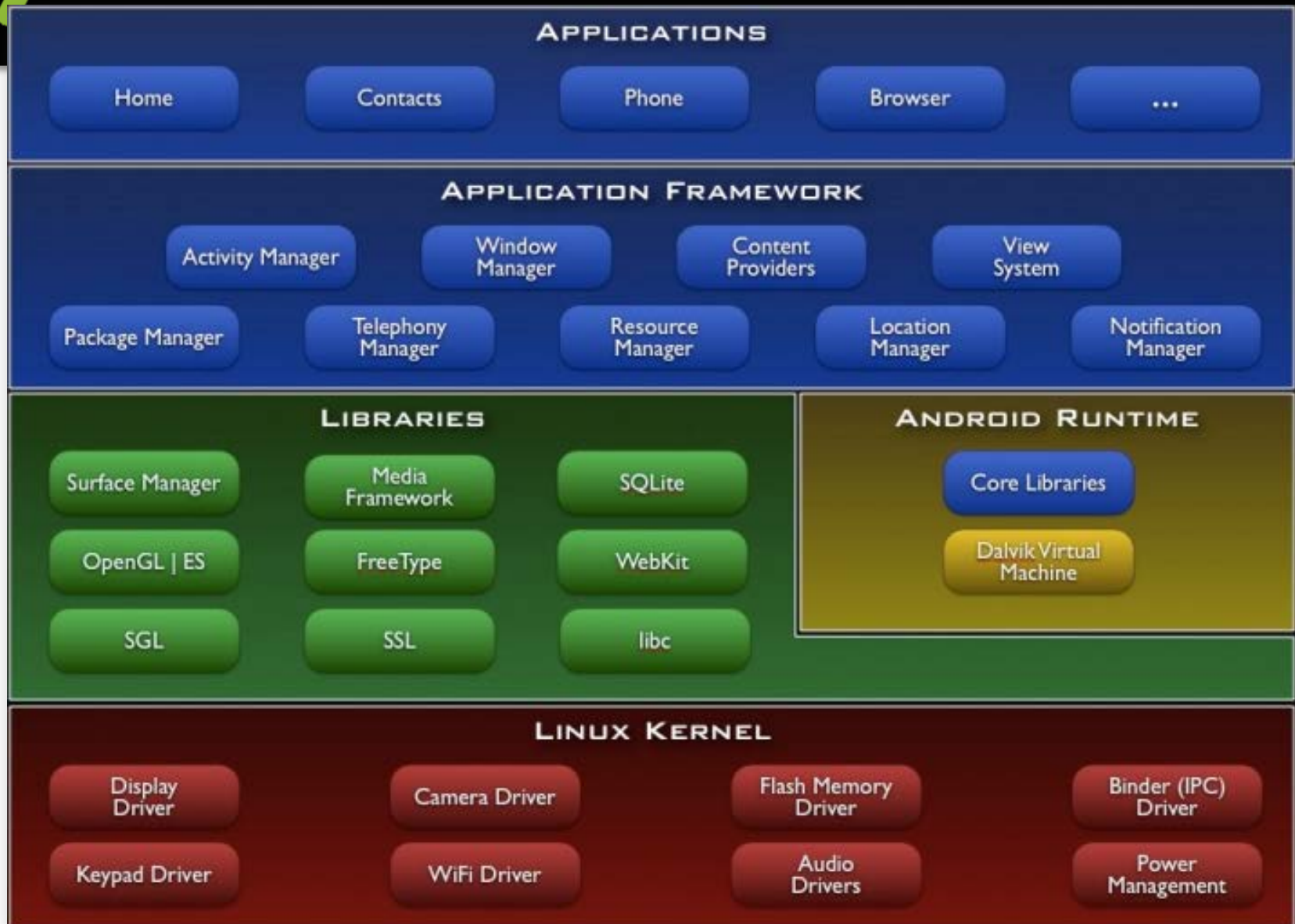
Sú aj iné jazyky?

- v prípade výpočtovo náročných vecí sa možno ponoriť o úroveň nižšie
- C/C++
- Android Native Development Kit

Pohľad do útrobov Androida

Dalvik: virtuálny stroj pre Javu

- deja-vu z Java ME
- Cieľ: *virtuálny stroj určený pre slabšie CPU, s málom pamäte, bez swapu, napájané batériou*
- **vlastná sada inštrukcií**
 - iná než má Java
- **registrová architektúra**
 - Java VM: zásobníková
 - o tretinu menej inštrukcií
 - o tretinu väčšie inštrukcie

Dalvik: virtuálny stroj pre Javu

.java

- zdrojový kód v jazyku Java

.class

- skompilovaný súbor („binárka“)
- sada inštrukcií pre virtuálny počítač JVM

.dex

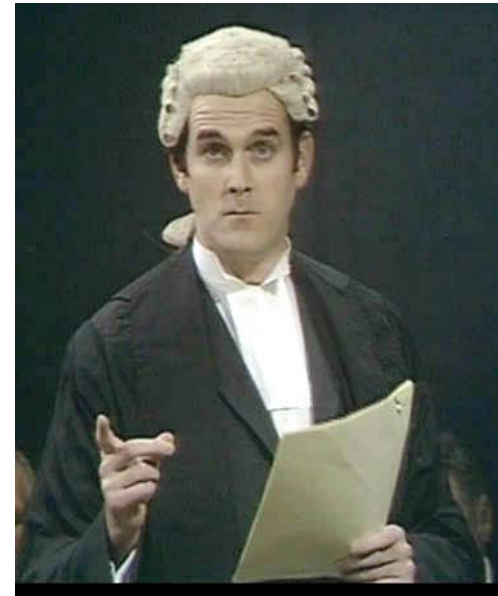
- sada inštrukcií pre Dalvik
- efektívnejší, viac tried v 1 súbore

Java či Nejava?

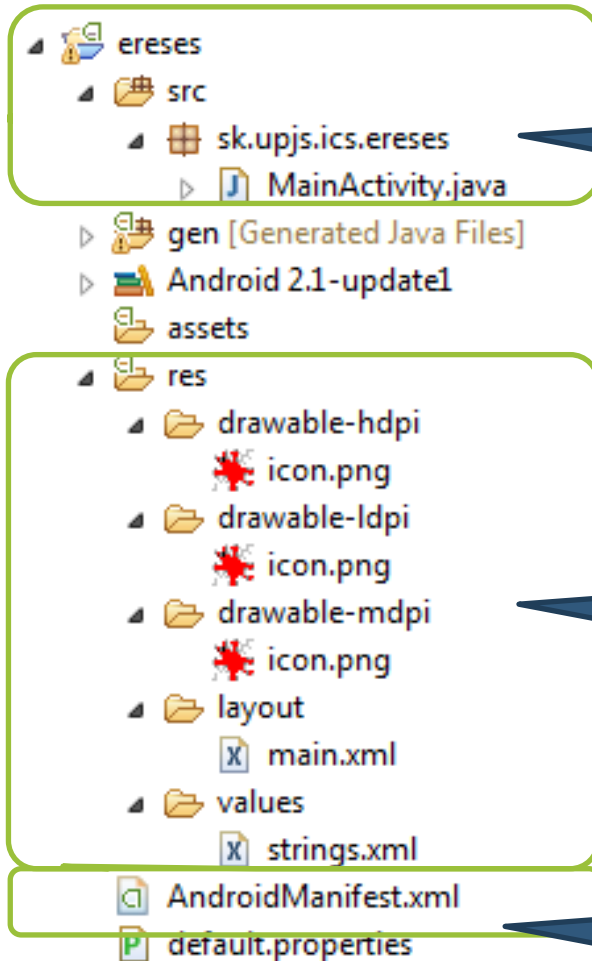
- licencia Javy: **GPL + Classpath Exception**
 - všetko je GPL = modifikácie musia ísť pod GPL
 - okrem kódu, ktorý beží pod JVM Standard Edition
- na **Java ME sa nevzťahuje** Classpath Exception!
 - výrobca sa musí dohodnúť s Oraclom
 - alebo vypustiť kód virtuálneho stroja pod GPL

Dalvik: implementácia na zelenej lúke,
ktorá **nie je Java ME!**

Čo vypadne z generátora

Java zdrojáky

resources
(ikony, obrázky, textové reťazce)

manifest

Manifest: AndroidManifest.xml

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<manifest xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android"
    package="sk.upjs.ics.ereses"
    android:versionCode="1" android:versionName="1.0">

    <application android:icon="@drawable/icon" android:label="@string/app_name">
        <activity android:name=".MainActivity"
            android:label="@string/app_name">
            <intent-filter>
                <action android:name="android.intent.action.MAIN" />
                <category android:name="android.intent.category.LAUNCHER" />
            </intent-filter>
        </activity>
    </application>
</manifest>
```

- hlavný konfiguračný súbor pre aplikáciu
- definuje jednotlivé komponenty aplikácie
- určuje konfiguračné nastavenia
- špecifikuje oprávnenia aplikácie

Reťazce: globalizáciou k lokalizácii

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<resources>
  <string name="hello">Hello World, MainActivity!</string>
  <string name="app_name">Ereses</string>
</resources>
```

- všetky reťazce sú zhromaždené do súboru **strings.xml**
- umožňuje to efektívnejšie uloženie
- podporuje to internacionalizáciu a lokalizáciu
- možno sa na ne odkázať v manifeste i v kóde

Řetězce v manifeste

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<manifest xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android"
    package="sk.upjs.ics.ereses"
    android:versionCode="1" android:versionName="1.0">

    <application android:icon="@drawable/icon" android:label="@string/app_name">
        <activity android:name=".MainActivity"
            android:label="@string/app_name">
            ...
        </activity>
    </application>
</manifest>
```

strings.xml

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<resources>
    <string name="hello">Hello World, MainActivity!</string>
    <string name="app_name">Ereses</string>
</resources>
```

- `@string/app_name`: odkaz do klíče `app_name` v `strings.xml`

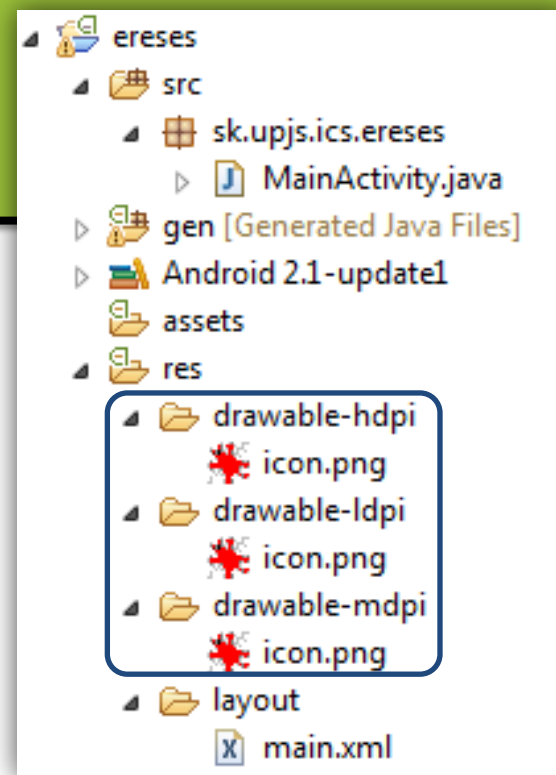

Ostatné prostriedky v manifeste

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<manifest xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android"
    package="sk.upjs.ics.erese"
    android:versionCode="1" android:versionName="1.0">

    <application android:icon="@drawable/icon" android:label="@string/app_name">
        <activity android:name=".MainActivity"
            android:label="@string/app_name">
            ...
        </activity>
    </application>
</manifest>
```

- **@drawable/icon**: odkaz na súbor v adresári res/drawable
- súbory sú stavané na rozličné rozlíšenia a DPI obrazovky

Komponenty aplikácie: aktivity

- reprezentuje jednu „obrazovku“ s používateľským rozhraním
- v kóde: objekt, ktorého trieda dedí od **Activity**
- **súčasný stav**: v danej chvíli je aktívna len jediná aktivita
 - Android do verzie 3.0 nepodporuje viacero okien na obrazovke

Manifest: AndroidManifest.xml

```
package sk.upjs.ics.ereses;
```

```
import android.app.Activity;  
import android.os.Bundle;
```

```
public class MainActivity extends Activity {
```

```
    @Override
```

```
    public void onCreate(Bundle savedInstanceState) {  
        super.onCreate(savedInstanceState);  
        setContentView(R.layout.main);  
    }
```

```
}
```

spustené po prvom vytvorení aktivity

- aktivita reaguje na udalosti životného cyklu
- prekrýva príslušné metódy a vykonáva kód

Ako definovať layout aktivít?

- zariadenia môžu mať pestrú **paletu** displejov
 - rozličné rozlíšenia
 - rozličné DPI
 - rozličná orientácia
- osvedčili sa **layout managery**
 - rozličný spôsob, ako dynamicky ukladať komponenty na stránku
- deklarácia pomocou **XML!**

Manifest: layout/main.xml

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
<LinearLayout
  xmlns:android="http://schemas.android.com/apk/res/android"
    android:orientation="vertical"
    android:layout_width="fill_parent"
    android:layout_height="fill_parent"
  >
  <TextView
    android:layout_width="fill_parent"
    android:layout_height="wrap_content"
    android:text="@string/hello"
  />
</LinearLayout>
```

LinearLayout
(vertikálny)

komponenty ukladá
pod seba

textové políčko

- definujeme škatule obsahujúce škatule
- layout špecifikuje konkrétny spôsob ukladania komponentov

Použitie layoutu v aktivite

```
package sk.upjs.ics.ereses;

import android.app.Activity;
import android.os.Bundle;

public class MainActivity extends Activity {
    @Override
    public void onCreate(Bundle savedInstanceState) {
        super.onCreate(savedInstanceState);
        setContentView(R.layout.main);
    }
}
```

- layout aktivity sa prevezme z **layout/main.xml**

Výsledok snaženia, verzia 0.0.1

Vylepšenie: dodajme Button

```
<Button android:layout_width="fill_parent"  
        android:id="@+id/button"  
        android:layout_height="wrap_content"  
        android:text="@string/button_title"  
        android:layout_weight="0"/>
```

layout.xml

```
<?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>  
<resources>  
    <string name="button_title">Reload</string>  
</resources>
```

strings.xml

- komponent označme identifikátorom
- vieme sa naň odkázať v kóde

Dodajme button a aktivizujme ho

```
Button button = (Button) findViewById(R.id.listView);
button.setOnClickListener(new OnClickListener() {
    @Override
    public void onClick(View v) {
        Toast.makeText(MainActivity.this,
            "Click!",
            Toast.LENGTH_LONG).show();
    }
});
```

- `findViewById()`: nachádza komponent z **layout.xml** podľa ID
- každému komponentu prislúcha klasická trieda

Dodajme button a aktivizujme ho

```
Button button = (Button) findViewById(R.id.listView);
button.setOnClickListener(new OnClickListener() {
    @Override
    public void onClick(View v) {
        Toast.makeText(MainActivity.this,
            "Click!",
            Toast.LENGTH_LONG).show();
    }
});
```

toast – krátky oznam
používateľovi

- GUI framework je udalostne orientovaný
- klasické filozofie známe zo Swingu
- tlačidlu priradíme poslucháča, ktorý bude zavolaný v prípade vyvolania udalosti

Životný cyklus aktivity alebo kde je Exit?

- všetky komponenty aplikácie bežia v 1 procese
- každá aplikácia beží pod **jedinečným používateľom** Linuxu
 - práva sa nastavujú tak, aby súbory aplikácie videla len ona
 - **sandbox** = bezpečnosť
- každý proces má svoju **vlastnú inštanciu VM**
- **proces = kontajner** pre aplikácie
- aplikácia môže bežať raz v jednom, raz v druhom procese
- proces a aplikácia existujú nezávisle od seba!

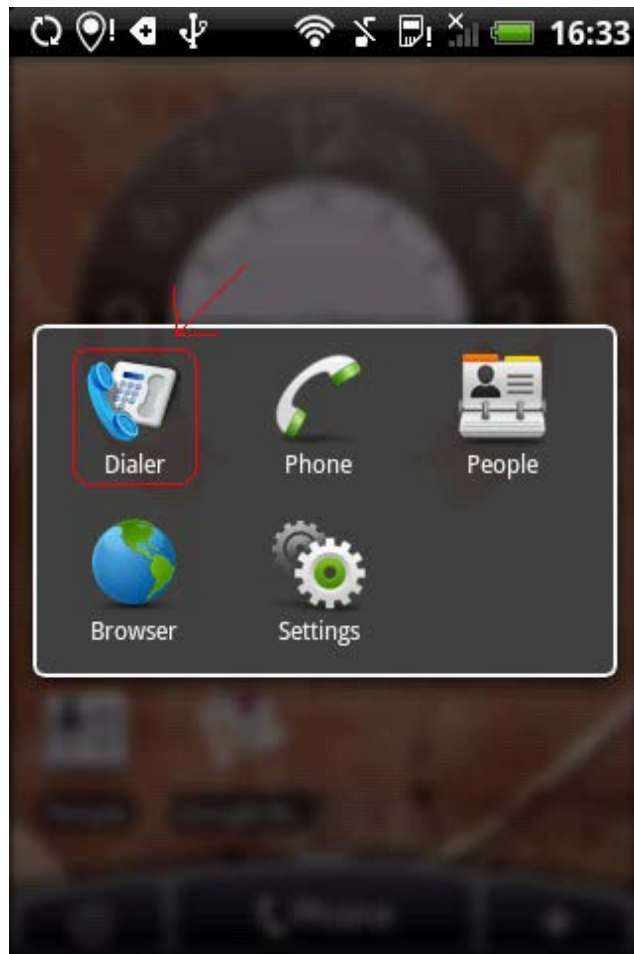
Životný cyklus aktivity alebo kde je Exit?

- aktivita, ktorá nie je bežiaca, môže byť kedykoľvek odstrelená
- odstrelenie sa vykonáva vo chvíli, keď je nedostatok voľnej RAM
- Android môže tiež odstreľovať celé procesy

Životný cyklus aktivity alebo kde je Exit?

- aktivity sú radené do zásobníka
- novospustená aktivita sa objaví na vrchole zásobníka
- tlačidlom **Back** vyvolávame predošlú aktivitu zo zásobníka
- aktivity na spodku zásobníka môžu byť odstrelené

Exit je úplne zbytočný

Prečo nekupovať lacné telefóny?

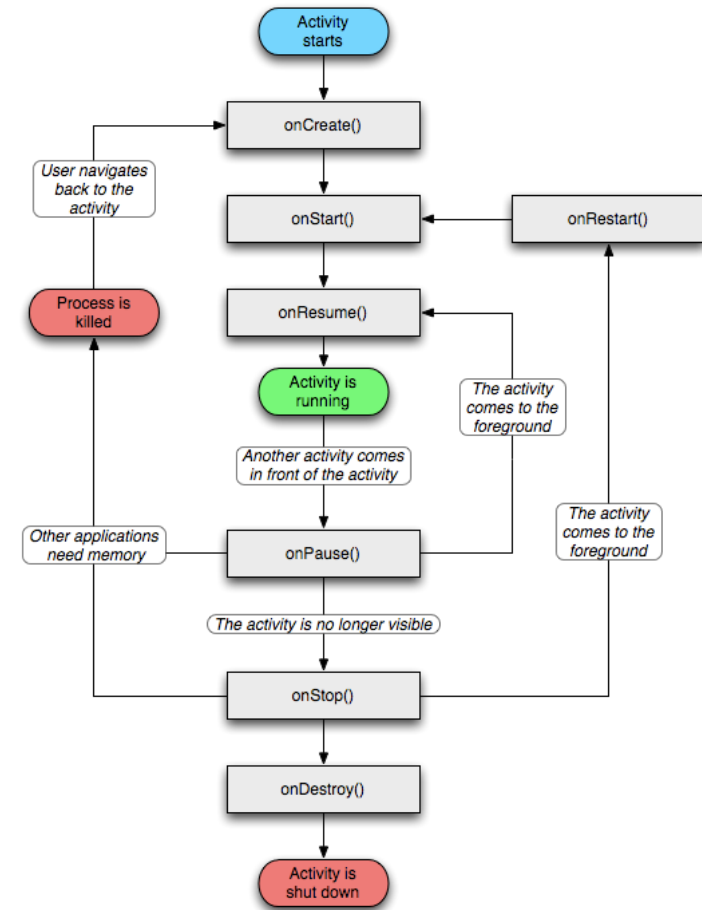
- lacný telefón **nemá multitasking**
- **málo RAM** znamená, že **neostane miesto** pre aktivity v pozadí
- nutné minimum: 256 MB
- typický use-case na lacnom telefóne:
 - prehliadam web
 - niekto mi zatelefonuje
 - minie sa RAM
 - Android odstrelí prehliadač
 - po dotelefonovaní sa aktivita reštartne a stránka sa načíta znova

Filozofia používateľského rozhrania

- žiadne potvrdzovacie tlačidlá v dialógoch
- dáta by sa mali zapisovať do úložiska hneď ako ich používateľ zmení
- súvis so životným cyklom
 - zapisovať priebežne
 - alebo v metóde **onPause()**
 - aplikácia odchádza na pozadie

Technológie k dispozícii

- XML parser
- relačná databáza (SQLite)
- podpora multimédií
 - od Androidu 2.2 aj Flash
- WebKit
 - prehliadač s jadrom, ktoré poháňa Chrome/Safari
- SSL
 - bezpečnosť

Demo!

ANDROID

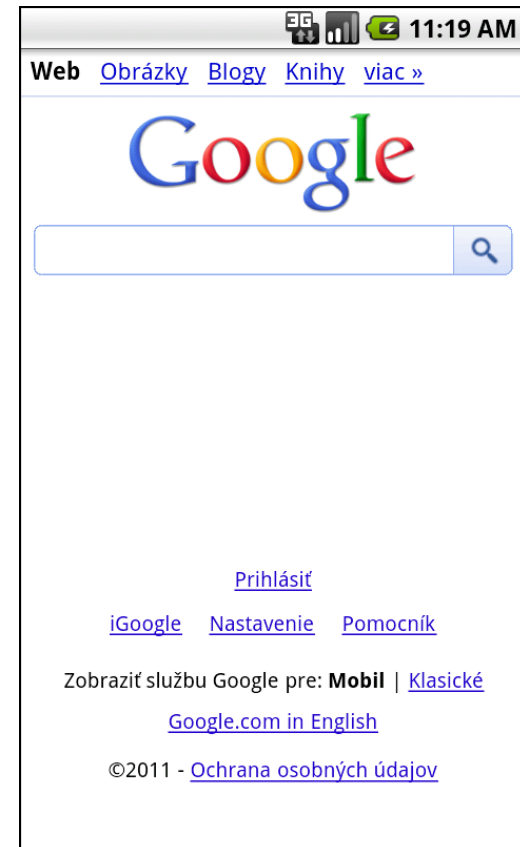

Spúšťanie ďalších aktivít: intents

- aktivita môže spúšťať ďalšie aktivity
- **príklad:** otvoriť prehliadač s danou adresou

Intents!

- intent = typ požadovanej **akcie** + **dáta**
- každá aktivita môže **reagovať** na konkrétny *intent* s konkrétnymi dátami

Spúšťanie ďalších aktivít: intents

```
Uri uri = Uri.parse("http://www.google.com")
Intent intent = new Intent(Intent.ACTION_VIEW, uri);
startActivity(intent);
```

chceme otvoriť prehliadač

- prezrú sa všetky aktivity, ktoré vedia reagovať na
 - intent ACTION_VIEW
 - s dátami reprezentovanými URI adresou
- spustí sa aktivita, ktorá dokáže obslúžiť príslušný intent
- ak je aktivít viac, používateľ dostane dialógové okno s **výberom aktivity**

Jednoduchá RSS čítačka

```
<ListView android:layout_width="fill_parent"  
android:id="@+id/listView"  
android:layout_height="fill_parent"  
android:layout_weight="1" />
```

layout.xml

```
ListView listView = (ListView) findViewById(R.id.listView);  
listView.setAdapter(new ArrayAdapter<Message>(  
    this,  
    android.R.layout.simple_list_item_1,  
    messages));
```

- listview má model: obaluje zoznam objektov

Jednoduchá RSS čítačka

```
<ListView android:layout_width="fill_parent"  
android:id="@+id/listView"  
android:layout_height="fill_parent"  
android:layout_weight="1" />
```

layout.xml

```
ListView listView = (ListView) findViewById(R.id.listView);  
listView.setAdapter(new ArrayAdapter<Message>(  
    this,  
    android.R.layout.simple_list_item_1,  
    messages));
```

naša vlastná trieda pre položku

- každá položka bude mať preddefinovaný vzhľad
- zobrazí jednoduchý reťazec

Spúšťanie ďalších aktivít: intents

- intents oddelujú jednotlivé aplikácie
- aplikácia deklaruje obslužiteľné intenty v manifeste

```
<activity android:name=".MainActivity"  
    android:label="@string/app_name">  
    <intent-filter>  
        <action android:name="android.intent.action.MAIN" />  
        <category android:name="android.intent.category.LAUNCHER" />  
    </intent-filter>  
</activity>
```

aktivita sa vie spustiť bez
intentu

má byť uvedená v launcheri
aplikácií

Demo!

ANDROID

- aplikácie majú k dispozícii všakovaký hardvér
- bez bezpečnosti môžu vzniknúť používateľovi vedľajšie náklady
 - 1000 SMSiek!
- **oprávnenia** v aplikáciách:
 - v manifeste sa musia uviesť explicitné práva na konkrétne činnosti

```
<uses-permission android:name="android.permission.INTERNET" />
```

- pri sťahovaní aplikácie musí používateľ potvrdiť, že chce nainštalovať aplikáciu s konkrétnymi požiadavkami

Čo s hotovou aplikáciou?

- zabalit'!
 - aplikácie sa distribuujú vo formáte APK
- podpísať!
 - kvôli bezpečnosti, na testovanie možno použiť aj self-signed certifikát
- vyhodit' na **Android Market**
 - buď ako free alebo ako platenú
 - platené aplikácie sa na Slovensku zatiaľ nedajú kúpiť

- programovanie mobilných GUI aplikácií je **veľmi podobné** programovaniu bežných okienkových aplikácií
- treba si zvyknúť na jemne iný workflow používateľa
- dbať o niečo viac na **efektívnosť** a **rýchlosť**
- máme však k dispozícii **obrovské pole pôsobnosti** a nápadov, ktoré s bežnými stanicami nie sú možné

Vízie do budúcnosti

- **Android 3.0** je hotový = pripravený pre tablety
 - čaká sa na výrobcov
 - do konca roka sa spustí záplava tabletov
- dynamický rozvoj HW platforiem
 - nVidia **Tegra**: CPU + GPU
- **microHDMI**: možnosť pripojiť k veľkému monitoru
- **USB host**: možnosť pripojiť USB periférie

Čo so segmentom netbookov?

Otázky?

